

Tehtävien vastaukset luku 10

1. Ajankohtaiset uutiset kehitysmaista

Tutustu viimeaikaisiin uutisiin, joissa käsitellään kehitysmaita, köyhyyttä ja hyvinvoinnin jakautumista.

- Mitä uutisia löysit?
- Mihin maanosiin ja valtioihin uutiset liittyvät? Merkitse paikat kartalle.
- Kuinka monta myönteistä ja kuinka monta kielteistä uutista löysit? Miten ne jakautuvat alueellisesti?
- Esitetäänkö uutisissa ratkaisukeinoja ongelmiin? Mitä ne ovat?
- Onko uutisissa valokuvia? Miten ne kuvaavat aluetta tai uutista?

2. Erilaiset kehitysmaat

Vertaile neljää kehitysmaata: Eritrea, Mongolia, Kuuba ja Argentiina.

Missä valtiot sijaitsevat? Eritrea: Afrikassa Afrikansarven pohjoispuolella, Punaisenmeren rannikolla; Mongolia: Aasiassa Venäjän ja Kiinan välissä; Kuuba: Karibianmerellä Yhdysvaltain Floridan osavaltion eteläpuolella; Argentiina: Etelä-Amerikan eteläisellä itärannikolla.

Mitkä ovat valtioiden BKT/as.-luvut? Eritrea 1 529 PPP\$/as, Mongolia 11 946 PPP\$/as, Kuuba 20 611 PPP\$/as, Argentiina 12 569 \$/as (ei ostovoimakorjattu) (Tiedot globalis.fi sivuilta, tarkistettu 04/2016.)

Mitkä ovat valtioiden HDI-luvut? Eritrea 0,391, Mongolia 0,727, Kuuba 0,769, Argentiina 0,836.

Yllätytkö jonkin maan BKT/as.- tai HDI-luvuista? Miksi? Mongolian ja Kuuban BKT/as ja HDI olivat yllättävän korkeat.

Kuvaile muutamalla sanalla kunkin valtion kehitystä ja sen esteitä.

Eritrea: Yksi maailman nuorimmista valtioista, diktatuuri, yksi maailman köyhimmistä valtioista, talouden pohja alkutuotannossa, ajoittaiset kuivuusjaksot.

Mongolia: Aavikkoinen, harvaanasuttu sisämaa, siirtyi kommunismista demokratiaan 90-luvun alussa. Laajat luonnonvarat ovat tuoneet vaurautta ja ympäristöongelmia. Ongelmina saastuminen, erityisesti rajallisten vesivarojen saastuminen sekä liikalaidunnuksesta johtuva eroosio, mikä kiihdyttää aavikoitumista.

Kuuba: Pitkään Yhdysvaltojen kauppasaarrossa elänyt sosialistinen saarivaltio. Kuubassa on hyvä perusturvajärjestelmä, johon kuuluu koulu, sairausvakuutus, äitiyslomaoikeus ja eläkkeet. Neuvostoliiton romahduksesta selvittyään Kuuban vauraus on lisääntynyt. Haasteina yksinvaltaisuus ja demokratian puute.

Argentiina: Aikanaan lukeutui maailman rikkaimpien valtioiden joukkoon. Viennin pohja on maataloudessa. Epävakaan sotilashallinnon jälkeen palannut 80-luvulla demokratiaan. Maassa esiintyy runsaasti korruptiota, mikä aikaansaa epäluottamusta valtaapitäviä kohtaan. Haasteina teollisuuden päästöistä ja torjunta-aineista johtuva maatalousmaan saastuminen ja väheneminen.

3. Hyvinvoinnin jakautuminen eri aluetasoilla

Kerro konkreettisia esimerkkejä hyvinvoinnin jakautumisesta Euroopassa, Suomessa tai omalla kotipaikkakunnallasi.

Euroopassa: Aineellinen puute on lisääntynyt koko Euroopan tasolla ja alhainen tulo- ja koulutustaso näyttävät liittyvän sosiaalisen syrjäytymisen lisääntymiseen (Lähde: Eurofound). Ihmisiä lähtee töiden tai rahan perässä muihin maihin, jättäen perheitä taakseen (vrt. romanikerjäläiset).

Suomessa: Koulutetuilla ja hyvin toimeentulevilla on vähemmän altistusta terveyttä vaarantaville tekijöille työssään ja asumisessaan ja parempi pääsy terveydenhoitoon kuin kouluttamattomilla ja huonommin toimeentulevilla. (Lähde: THL)

Kotipaikkakunnalla: mm. kavereilla kalliimpia tavaroita, matkoja ym. kuin toisilla.

4. YK:n kehitystavoitteet

Tutustu YK:n kehitystavoitteisiin.

a. Mitkä viisi tavoitetta ovat mielestäsi tärkeimmät? Perustele.

b. Mitkä tavoitteet ovat mielestäsi vaikeimmat saavuttaa? Perustele.

5. Uutiskynnys

Miksi uutiskynnys ylittyy uutisissa eri tavoin? Käytä apuna oheista kuvausta yhden viikon uutisista.

Uutistoimistojen tehtävänä on myydä uutisia. Näin ollen uutisiin valitaan aiheita, jotka hätkähdyttävät tai herättävät lukijoiden mielenkiinnon. Lähellä lukijoiden omaa elämänpiiriä olevat tapahtumat vaikuttavat koskettavan ja kiinnostavan enemmän kuin kauempana omasta tunnetusta elämänpiiristä tapahtuvat asiat. Lisäksi yksittäiset harvinaiset tapahtumat, kuten terrori-isku Euroopassa, nousevat otsikoihin. Jos samanlaisia iskuja tapahtuisi Euroopassa päivittäin, ne tuskin enää saisivat samanlaista mediahuomiota, ja niihin totuttaisiin. Näin on käynyt esimerkiksi uutisille pommi-iskuista Lähi-idässä ja Välimerellä kaatuneista pakolaisveneistä, eli niihin on totuttu ja osin myös turruttu.